

Magasin fra Kirkens Bymisjon 5/2009

bymisjon

www.bymisjon.no

Maria Solheim valgte et langsomt liv side 10

Rom jul

Det er spennende at vi på norsk har verbet "å romme". Å gi rom for handler om å strekke seg, å tåle, å invitere inn, å gi etter. Det er med rette et verb, for det dreier seg om en handling, en anstrengelse.

Kan vi romme også det som virker problematisk? Kan vi romme motsetninger, forskjeller, ubehag? Kan vi leve med dilemmaene, det urene, og det uavklarte? Kan vi gi plass til den som vi tror ikke passer inn, eller som vi føler vi har så lite til felles med? Juleevangeliet utfordrer oss på akkurat dette punktet. Gud selv melder seg i historien. Og ifølge fortellingen skjer det på høyst uventet vis: Skaperen, kjærlighetens kilde, livets opprinnelse og fylde eller hvordan vi nå vil forsøke å uttrykke det som neppe kan uttrykkes, kommer til oss gjennom en fattig, gravid jente som ikke er gift, og som er på vandring i okkupert land. Ikke har hun papirene i orden, og ikke får hun tak over hodet, langt mindre medisinsk assistanse, når det kritiske øyeblikket kommer og hun skal føde. Og dette skal være Guds egen ankomst?

Det er som om vi settes på prøve. Kan vi likevel romme det vi så instinktivt eller ubevisst stenger ute? Er det kjærlighetens mulighet vi lukker for oss selv, når vi stenger døra, avslår, eller forklarer og bortforklarer vår egen kalde skulder, stengte grense eller stengte dør?

Rom jul: En jul som utfordrer oss til å romme, til å romme mer, til å gi kjærligheten rom. Det er krevende, ikke idyllisk. Men det er også håpefullt. For i motet til å åpne opp for den andre - kanskje den rusmiddelavhengige, den ensomme, den psykiske syke, den papirløse - ligger også muligheten til å bli overrasket, fornyet, inspirert: Fordommer kan falle. Frykten kan vise seg unødvendig. Fellesskapet kan vokse. Og jeg kan kjenne at det faktisk var jeg som ble invitert inn i varmen. Kanskje var jeg fanget i min egen anstrengende utestengelse? Måtte jula gi oss den gode opplevelsen av å være invitert, savnet og ønsket. Måtte den gi oss en erfaring av at det er rom for oss alle.

Sturla J. Stålsett

Sturla J. Stålsett
generalsekretær

God jul!

BYMISJON

Informasjonsblad for Stiftelsen Kirkens Bymisjon Oslo
Tollbugata 3,
0152 Oslo
Telefon 22 36 55 00

I redaksjonen:
Atle Briseid (redaktør)
Per Frogner (ansvarlig)
Torstein Ihle

Layout:
Waalder design
v/Jorunn Waalder

Forsidefoto:
Johannes W. Berg

Hjemmeside:
www.bymisjon.no

E-post:
firmapost@skbo.no

Trykk:
Prinfo Unique

Opplag:
53 700

IK-kontrollert
innsamlingskonto:
7011 05 18593

Lys i Mørket 2009

PROGRAM

Søndag 29. november kl. 14.00
Adventkonsert i Gamle Logen. Kirkescener fra kjente operaer. Med operasolister og kor. Billettbestilling på tlf. 22 33 22 66 (Gamle Logen) eller 815 33 133 (Billett-service)

Søndag 29. november kl. 13–19.00

Julebasar i Tøyenkirken til inntekt for vennskaps-arbeidet med Guatemala.

Søndag 29. november kl. 19.00
Konsert i Tøyenkirken med «Tøyen Trio og gjester».

Torsdag 3. desember kl. 7–17.00
Markering på Oslo S. Vi serverer kaffe og kaker til de reisende og lager julestemning i avgangshallen med artister og bøsseinnsamling. Kl. 16.00: Utdeling av Brosteinprisen 2009!

Fredag 4. desember
Gjestebudet i Bymisjons-senteret for hjemløse og folk fra gata.

Søndag 6. desember kl. 14.00
Adventkonsert i Gamle Logen.

Torsdag 10. desember kl. 19.00
Julekonsert i Kulturkirken Jacob. En konsert Telenor gir til Kirkens Bymisjons brukere, ansatte og frivillige. Med bla. Marianne Antonsen, Frode Alnæs, Ingrid Kindem, Morten Halle. Mannskvartett: Bjørn Holum, Per Øystein Sørensen, Geir Arne Rebbestad, Håkon Iversen.

Søndag 13. desember kl. 17.00
Lucia-feiring i sentrum. Åpning av Stallen på Jernbanetorget kl. 17.30

Søndag 13. desember – onsdag 23. desember
Stallen på Jernbanetorget er åpen i tidsrommet kl. 12–18.00 hver dag, 14–18.00 på søndag.

Onsdag 23. desember kl. 17.00
Gategudstjeneste ved stallen på Jernbanetorget.

Torsdag 24. desember kl. 17–19.00
Julaftenfeiring i Bymisjons-senteret i Tøyenkirken. Påmelding.

Torsdag 24. desember kl. 18–23
Julaftenfeiring i Trefoldighet kirke. Midnattsmesse fra kl. 23.00

Søndag 27. desember kl. 16–19.00
Romjuls kro i Tøyenkirken, med servering av deilig julemat. Gratis.

Søndag 27. desember kl. 19.00
Romjuls konsert i Tøyenkirken.

Tirsdag 29. desember kl. 16–19
Romjuls kro i Tøyenkirken, med servering av deilig julemat. Gratis.

Onsdag 30. desember 17–21.00
Romjuls kro i Tøyenkirken med suppe og messe.

Torsdag 31. desember kl. 17–21.00
Nyttårsarrangement i Tøyenkirken med middag. Påmelding.

Tøyenkirken: Herslebsgate 43.

Det er også Lys i Mørket-arrangementer i andre byer der Kirkens Bymisjon har virksomhet.

Som et pust...

Sangen «Rom for alle» kommer til oss som et varmt pust. Du får snart høre den i radio, på TV, på internett og på CD. Det er Maria Solheim og Hans-Erik Dyvik Husby som synger. Lys i Mørket-aksjonen fra Kirkens Bymisjon er i gang.

Det er artisten Maria Solheim som har tatt utfordringen med å skrive en sang med «Rom for alle» – budskapet. Hun har laget en stille, men sterk sang om å våge å møte andres blikk. Om å hviske bortgjemte bønner. Om å skape rom for slitne liv.

Den profilerte rockeren og skuespilleren Hans-Erik Dyvik Husby fra Jesus Christ Superstar synger sammen med Maria på plata.

De framfører sangen som et pust. Nært og sårbart, som et varmt blaff på ulmende glør. Kanskje kan den bety noe for mennesker som er i ferd med å gi opp.

Vi trenger slike varme pust. Vi trenger å styrke den flammen som kan gi mot til å se hverandres liv og åpne nye rom med plass for forskjeller. En av de største utfordringene for mennesker som sliter med sosiale problemer, er erfaringen av å bli holdt utenfor, ikke kunne delta, bli mistrodd og ekskludert.

Derfor gleder vi oss til å høre den nye sangen «Rom for alle» mange ganger.

Derfor sender vi i år igjen utfordringen til alle som vil høre – og gi: Du kan være med å åpne dører, du kan være med å tenne lys i mørke. Du kan gi pust til glør...

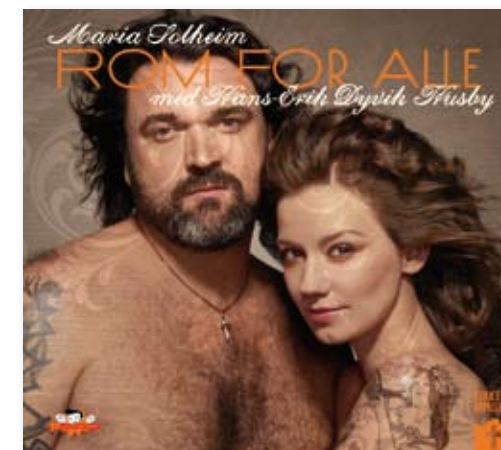
Praktisk omsorg

En gave til Kirkens Bymisjon blir omsatt i praktisk omsorg. 190 kroner kan bli til 35 kaffekopper på en av våre kafeer. For 250 kroner kan vi servere 15 porsjoner med varm suppe i et godt sosialt miljø. 500 kroner er et godt bidrag til vårt forebyggende barne- og ungdomsarbeid som gir gode minner og livskvalitet i tidlig alder.

Velkommen til å gi og delta med varme pust og gode gaver!

Du kan gi gaver til «Lys i Mørket»-aksjonen på:
Konto 70110518593
Givertelefon: 82043055

tekst: Per Frogner

«Her hvor det bortgjemte har fått sin plass, kan alle de som vil få komme inn»

(fra sangen Rom for alle, av Maria Solheim).

Møt Maria Solheim i portrettintervjuet på side 10–11. Se bilder fra innspilling av musikkvideoen «Rom for alle» på www.bymisjon.no

Julegaver som gir Rom for alle

Motesteder
Hver dag viser menneskene en menneske som arbeider på egne gaver. Mange er raskefagige, slitne og utslått, og noen er helt uten å vite det de ønsker seg. Gjennom kaffe, aktiviteter og gaver som tilstede, vil Kirkens Bymisjon med varme og omsorg til menneskene. På motesteder serveres det alltid 1000 kaffekopper til mennesker som trenger et arbeids og berge til å se nye muligheter.
... gi noen et godt nytt år til jul, gi best 25 varme kaffekopper!
190,-

Bymisjons-senter
Et menneske som er det virkelig som for alle. Her ønsker vi å gi menneskene hjelp til å leve og med til å leve. Her kan alle føle seg hjemme – også de som ikke med sin, sykdom, berøring, eller andre vansker og psykiske problemer. Arbeidet utføres blant annet ved hjelp av frivillige og opplysningsarbeid i byen.
... gi noen et godt nytt år til jul, gi best 25 varme supper!
250,-

Barn og unge
Et barn er et menneske i kontakt med verden fra barns år, men eller psykiske lidelser girer berøring. Derfor er det viktig å gi barnet noe som er det eller et barn som er et barn. Barnet vil se i barnet til det er å gi barnet noe som gir barnet minner som barnet kan se med seg i livet.
... gi noen et godt nytt år til jul, gi best gode barndomsminner!
500,-

Varme supper, kaffekopper og gode barndomsminner er noen av julegavene du kan være med å gi gjennom en gave til Kirkens Bymisjon.

Ro og hvile på 24SJU. Godt med en brødslice til nattmat når man ikke har spist på flere dager.

– 24SJU er det beste stedet

– 24SJU er det beste stedet å komme til. Her ble jeg forstått med en gang. Her får dem ting til å skje, sier en heroinsliten ung mann fra en god lenestol ved midnatt. «24SJU» – det nye døgntilbudet for de mest utsatte rusavhengige i Oslo sentrum er etablert og i full drift. «Bymisjon» var gjest på huset gjennom et døgn. Det ga stille og sterke inntrykk.

Det er morgen i de lyse og nyoppussede lokalene på hjørnet av Rådhusgata og Dronningens gate i Oslo. Den offisielle åpningen ble foretatt med fullt hus og glade hilsener i september. Tiltaket er et resultat av en direkte utfordring – og penger – fra helseministeren.

Nå råder det en stille men konsentrert morgenstemning i lokalene. Det åpne lokalet er verken kafe eller varmestue, men likevel et godt sted å komme inn for samtale, veiledning, hjelp til kontakt med hjelpeapparatet, og hvile og en matbit.

Klokka er halv ni og de ansatte holder morgen-møte med overlapping og rapport fra helga. 26 besøkende har vært innom den første søndagen i november. Det er mange. Det er et ønske om noe mer aktivitet så ikke stua blir en «sovesal». Det har vært krangel mellom noen av gjestene. Beskyldninger om tyveri og tilløp til slagsmål. Men det meste roer seg...

Situasjonen til enkelte gjester drøftes og vurderes for videre veiledning. En jente på 19 år har allerede gått på heroin i to år. Hvordan følge opp henne?

Litt over 9: Vaskehjelpen fra bymisjonstiltaket «Lønn som fortjent» er i full gang med rengjøring av lokalene.

Morgenen går over i formiddag og rundt kl. 10.00 kommer de første gjestene. De får en kopp kaffe. Noen er slitne etter natta og sovner i lenestolene.

Utover dagen kommer ulike gjester innom. En kvinne i slitne klær ber om samtale med en av psykologene. Det får hun, og de blir enige om oppfølging. En ung gutt «bestiller» rastløst legemiddelet han har avtale om som del av rusbehandling.

På «case-møte» kl. 14.00 går staben inn i et enkelttillfelle med et ungt par som har virket misfornøyde og truende. Temaet er hvordan tillit kan bygges opp igjen blant brukere som har mange dårlige erfaringer med støtteapparatet. Bolig, bydelskontakt og gode personlige møter med paret er stikkord i samtalen.

Ettermiddagen er ofte den mest besøkte tida på 24SJU. I løpet av denne ettermiddag kommer ca 20 gjester vært innom. De får møtt sine samtalekontakter, gjort noen avtaler, fått en matbit, kommet seg til hektene – ledd og småkranglet litt om stort og smått, og gått ut i byen igjen.

Klokka biker 21 og den mørke høstkvelden renner forbi i Rådhusgata mens trafikklysene kaster farger og trolsk stemning inn i det vennlige lokalet. Et par gjester har startet natten allerede og kroer seg i hver sin sofa.

Nå låses dørene ut mot gata, de som skal overnatte blir fulgt over i nattavdelingen. Noen drar mot Natthjemmet for kvinner og overnatter der. Gjester som vil inn nå, må ringe på i porten og forhøre seg med

Lav terskel og høy kompetanse er stikkord for det nye tilbudet for rusmiljøet i Oslo sentrum.

nattevakten.

Tre miljøterapeuter går av vakt, tre kommer på for å møte natta.

Kollegene går gjennom ettermiddagens hendelser og gjestene som akkurat nå er på huset. Personalet snakker om gjestene med varme og kjennskap. De er glade i enkeltpersonene og bekymret for noen av dem.

Sammen leter de seg fram til detaljer som gir et bilde av hvem som passer best inn den egentlige målgruppa på huset: de som både har tunge rusproblemer og psykisk lidelse.

– En av guttene ble videresendt hit fra Sosial vaktjeneste og overnatter her nå så han er klar for samtaler med våre fagfolk i morgen, sier miljøterapeut Kjell Erling. – Det er et godt tegn at henvisningene går den veien også. Da fungerer koordineringsplanene med dette senteret,

I nattavdelingen er det stille og trivelig stemning i en sittegruppe foran TV-skjermen. Vi hører dialekter fra flere landsdeler.

Noen leker og fleiper litt med hverandre, og det vanker et enkelt kveldsmåltid for de som vil ha. Avisoppslag om fotballhelter skifte hender. En av gutta sovner sakte i stolen med kjæresten på fanget. Det er det samme paret som har virket utfordrende tidligere på dagen.

Roen har overtatt nå i kveldsvarmen.

– Åhh, herlig å få mat igjen, sier «Richard» og klapper seg på magen etter fire brødsiver. Han har ikke spist ordentlig på tre dager.

– Får ikke til å spise når jeg er så heroinsliten,

sier han.

Han forteller om uteliggerlivet i papircontainere rundt i byen. Han skryter av «24SJU».

– Her ble jeg forstått med en gang. De skjønner hva som feiler meg. Fikk meg på sykehus når jeg trengte det, og hjelper meg videre. Her får de ting til å skje, sier han – og knipser illustrerende med fingrene. Noen nikker: – Dette er det beste stedet.

Døgnet strekker seg over midnatt og det er "leggetid" på nattavdelingen. Personalet vil gjerne ha gjestene over i liggestolene. – Egentlig er jo ikke dette et sovested for alle, sier nattansvarlig Ingrid Rosenkrans. – Men vi har seks hvilestoler, og de som bruker dem har gjerne fått en avtale for natten i en spesiell situasjon, eller fordi de skal videre i et samtaleopplegg neste dag.

Sakte fylles hvilestolene opp, og etter en stund høres tung sovepust i den lune kroken. Kontrasten til den våte høstnatta utenfor er påtagelig...

Stille og trygg stemning preger natta i det store rommet. Men noen avbrudd blir det. «Richard» må brått opp klokka halv fem. Magen klarte likevel ikke å holde på de gode brødsdivene...

En ny gjest kommer inn, etter avtale tidligere på døgnet. Han har syklet i timevis rundt i byen og får hjelp til å vaske og smøre kalde, såre hender. Etter en prat med nattevakta han kjenner fra før, om boligsituasjon og sosialkontor, får han den siste ledige hvilestolen. – Jeg skal legge meg, men ikke på kommando, fleiper han, og flørter litt med jentene på vakt.

– Jeg vet at jeg ikke kan redde noen, men det betyr mye i denne jobben å se at vi kan bidra til litt livskvalitet her og nå for gjestene, sier Marthe Myhr. Det gjør sterkt inntrykk å se hvor gode menneskekjennere mange av dem er. Det er mange gode nattsamtaler her. Vi prøver å gjøre ting så "normalt" som mulig om natta, så ikke alt bare handler om rus.

– Jeg blir glad i gjestene. De er så åpne. Det er mye humor, smiler Kristin Aasgaard før hun går til permene for nattens rapport. Et stort kubbelys tennes på kjøkknebordet i grålysningen. Det er igjen tid for morgenmøte og vaktskifte. Gatedørene åpnes.

Nattgjesterne blir vekket, men det drøyer med morgenstellet ved hvilestolene...

Se flere bilder fra døgnet på 24SJU på www.bymisjon.no/oslo

Bygger tillit

Mange har mistet tilliten til hjelpeapparatet. Vi ser at det er en viktig oppgave for oss å tilby en omsorg de kan stole på, sier 24SJU-leder Kirsten Frigstad etter et par måneders drift. Noe av ambisjonen med senteret er å bidra til koordinering av hjelpetilbudene med rus og psykiatri.

Kirsten Frigstad er leder for «24SJU» – døgntilbudet for de mest utsatte i rusmiljøene i Oslo sentrum.

– Det vi har erfart til nå, er at ved en litt større fleksibilitet fra tiltaksapparatet kunne vi møtt de menneskene som kommer her på en mye bedre måte med en helt klar individuell behandling. Da vi kunne ha vært forebyggende. Dette kommer vi til å jobbe med og konkretisere, sier Frigstad.

– Hvem kommer hit?

– «Alle» kommer til oss, og vi jobber med å få en oversikt hva som er den enkeltes situasjon. Noen veileder vi videre i «systemet». Noen følger vi også mer direkte fordi de står uten kontakter og et nettverk.

– Hva ber folk mest om hjelp til?

– Det er hjelp til bolig, behandling og avrusning. Det er også stor etterspørsel etter primære behov som mat og en stol å sove i.

– Hva sier gjestene om tilbudet?

– Responsen vi har fått til nå er veldig positiv fra brukerne og fra våre samarbeidspartnere. Men vi må også vite at i dette miljøet er det veldig mange mennesker som har mistet tilliten til hjelpeapparatet. Så vi har en jobb å gjøre i å bygge gode relasjoner og vise at vi ønsker å hjelpe og at de kan stole på oss.

Kirsten Frigstad beskriver ideen om «psykiatrien ut på gata» både som en åpen dør inn til psykiater på senteret, og muligheten for andre instanser til å tilkalle psykiatrisk personale i vanskelige situasjoner. Legevakt, hybelhus og andre institusjoner er viktige samarbeidspartnere.

tekst og foto:
Torstein Ihle og Per Frogner

Etter nyttår må kanskje Lena Ødegaard Prag flytte fra leiligheten som har vært hennes hjem i 25 år. Merethe Hannestad og Anne Helset fra Aksjonsgruppa mot oppheving av husleiereguleringsloven (bak fra høyre) og Lars Aasen fra Leieboerforeningen jobber for å forhindre det.

Står i fare for å miste hjemmene sine

Etter nyttår kan flere hundre leietakere i Oslo måtte flytte fra leilighetene som har vært hjemmene deres i flere tiår. Grunnen er at loven om husleieregulering blir avskaffet.

I lokalene til Kirkens Bymisjons selvhjelpssenter Batteriet sitter en kampfylt gruppe mennesker samlet. Lena Ødegaard Prag er en av dem. I 25 år har hun og hennes fire barn leid den samme leiligheten på St. Hanshaugen. I den tro at loven om husleieregulering ville sikre henne retten til å leie til en gunstig pris, har hun brukt både sparepenger og forskudd på arv til å pusse opp leiligheten. Men i 1999 bestemte regjeringen at loven skulle oppheves i 2010.

– Gjennom store deler av livet har denne leiligheten vært det trygge holdepunktet. Barna mine har røtter her. De er i gode miljøer, går på skole i nabolaget og har behov for et hjem i minst fem år til, sier Lena Ødegaard Prag.

Økning på 100 prosent

I løpet av overgangsperioden på ti år skulle leieprisene økes gradvis til gjengs leie, men ikke mer en 20 prosent i året. De siste årenes prisstigning i det åpne leiemarkedet gjør at prishoppet ved nyttår likevel blir voldsomt for mange leietakere, i noen tilfeller på over 100 prosent. Til tross for at Prag har en god lønn som husholdstyrer i hjemmesykepleien, vil hun ikke være i stand til å betale den nye leien. Hun og barna blir nødt til å flytte.

– Jeg har nesten ikke orket å tenke på det, sier hun.

Det er uvisst hvor mange som blir berørt når loven bortfaller, men Norsk Institutt for By- og Regionsforskning (NIBR) anslår tallet til omkring 3500 leiligheter. Omtrent halvparten av leieboerne vil ikke være i stand til å møte en slik husleieøkning. For å bøte på dette vedtok regjeringen og Oslo kommune å bevilge 200 millioner kroner til en støtteordning i fem år. Men tilskuddet vil ikke treffe kjernen i problemet, som er den urimelige økningen av leien, mener leder av Leieboerforeningen, Lars Aasen.

– Hvis det blir en realitet at loven bortfaller ved nyttår, betyr det at mange folk vil stå på gata i midten av februar, sier han.

– Umulig selv med god lønn

Aksjonsgruppa mener at forutsetningene er endret fra tiden da loven ble vedtatt fjernet. Når husleia øker, vil også mange få krav om å øke størrelsen på depositummet sitt. Det vil for noen føre til en stor utgift.

– Det blir en umulighet å beholde hjemmene sine, selv for folk med god jobb og lønning, sier leder av aksjonsgruppa, Anne Helset.

– Her har folk bygd opp et liv og ikke levd over evne. Og så blir dette resultatet. Husk at leietakere ikke har hatt fordelene som eiere har hatt, med for

eksempel skattefradrag og prisstigning, legger Merethe Hannestad til.

Aksjonsgruppa reagerer på at boligmarkedet i Oslo nå blir helt overlatt til markedskreftene. De viser til at boligspekulanter har kjøpt opp leiligheter i påvente av at loven skulle falle bort og leieprisene kunne økes.

– At noen kjøper opp andre hjem for å tjene penger på det, er tydeligvis helt greit, sier Helset.

Aksjonsgruppen ønsker derfor en omkamp og var i samtaler med tidligere kommunalminister Magnhild Meltveit Kleppa for å be henne om å hindre at huseierne hever leieprisene. Blant annet har de foreslått å lage en forskrift som vil bety en utsetting av avreguleringen. Kleppa lovet å se på forslagene.

Til tross for en vanskelig situasjon, er det optimisme å spore i aksjonsgruppa. Medlemmene er også veldig takknemlige for hjelpen fra Batteriet. Batteriet er et landsomfattende servicesenter for selvhjelp som Kirkens Bymisjon driver med støtte fra departementet.

– Uten hjelp fra Batteriet og Leieboerforeningen hadde vi ikke klart dette. De har tilbudt både faglig hjelp, lokaler, kunnskap og erfaring, sier Helset.

tekst og foto: Atle Briseid

Et pusterom på St. Hanshaugen

Trenger du en å snakke med, eller bare et fristed hvor du kan sitte i egne tanker? Med hjelp fra Kirkens Bymisjons frivilligsentral har Gamle Aker menighet laget et slikt pusterom i hverdagen.

Ettermiddagssola skinner inn gjennom vinduene og lager vakre mønstre på veggene i den nyoppussede stallet i Akersbakken 30. Diakon Jan Hyldeen tenner i peisen, setter over kaffen og gjør klar til å åpne dørene, slik han gjør hver torsdag kl. 16.

– Her kan man sette seg ned, legge en slant i koppen og ta seg en kopp kaffe, lese avisen eller snakke med en samtalepartner om livets utfordringer, sier han.

Navn med dobbelt betydning

Samtaletilbudet «Pust i bakken» åpnet i februar og fikk navnet av to grunner: fordi alle kan trenge en pust i bakken når man har gått opp bakkene til St. Hanshaugen, men først og fremst fordi mange har behov for et sted hvor man kan få luftet sine tanker med et medmenneske.

– Hit kan man komme med sin ensomhet, frustrasjon, sinne, sorg eller glede, sier Hyldeen.

Ved å annonsere for tilbudet i lokalaviser og lokalradio har stadig flere oppdaget den vakre stallet med den gode stemningen. Kirkens Bymisjons frivilligsentral på St. Hanshaugen har hjulpet til med å finne frivillige samtalepartnere, og bymisjonsprest Olga Tvedt er en av de faste kafévertene.

– Vi var innstilte på at det kanskje ville bli kvelder da det ikke kom noen, men det er alltid noen som stikker innom for en prat, sier Hyldeen.

Et tilbud for vanlige folk

Noen hundre meter lenger nede i Ullevålsveien driver Trefoldighetskirken sitt sosiale tilbud «Værestedet» på lørdager. Dit kommer som oftest personer med rusproblemer. «Pust i bakken» er åpent for alle, men ønsker først og fremst å være et sted for mennesker med andre typer utfordringer.

– Det hadde vært flott hvis andre menigheter kunne åpne tilsvarende tilbud andre steder i byen, gjerne med litt forskjellig profil, slik at alle som trenger det hadde et tilbud som var tilpasset dem, sier Hyldeen.

I høst har «Pust i bakken» også startet opp temakvelder hvor de inviterer kloke personer til å snakke om vanskelige temaer. Tidligere biskop Sigurd Osberg er en av dem som har bidratt. I november snakket han om å forsone seg med livet som det ble.

Samtaletilbudet «Pust i bakken» er åpent hver torsdag kveld. – Hit kan man komme med sin ensomhet, frustrasjon, sinne, sorg eller glede, sier diakon Jan Hyldeen.

tekst og foto: Atle Briseid

Marianne Lind har laget et fotoprojekt fra Heggeli barnehjem.
– Alle barn har behov for å bli sett, men det er ofte sånn at disse barna trenger enda mer bekreftelse, sier hun.

Mer enn en seng å sove i

– Det er myter og forestillinger om det å bo på barnehjem. Gjennom media beskrives ofte tragiske enkeltsaker. Jeg ønsker å vise at et barnehjem på mange måter er et «vanlig» hjem, men også all den sårbarheten som ungene lever i, med alle tankene, følelsene og konfliktene. Barn som lever på barnehjem er mer sårbare, forteller Marianne Lind som har laget et dokumentar-fotoprojekt om Heggeli barnehjem: «Mer enn en seng å sove i». Hun arbeider nå som fotograf, men er utdannet barnevernspedagog og har bl.a. jobbet på Heggeli i tre år.

– Det er mange rare holdninger og mye uvitenhet knyttet til det å bo på barnehjem, mange har bilder i hodet av sovesaler og hvordan det er å være barn der. Jeg ønsket at serien skulle være litt folkeopplysning for å gi et riktigere bilde av hvordan det er å være barn på et barnehjem i dag, forteller hun. Serien ble laget over en måneds tid i 2008.

– Den største utfordringen var å innhente alle de nødvendige rettighetene til å lage serien. Det er klart at foreldrene til barna er sårbare, men når vi fikk forklart hvordan serien skulle brukes, var det lettere å få et samtykke. Jeg ønsket å beskrive en hverdag på godt og på vondt, med masse omsorg, trøst og de gode samtalene. Samtidig er det til tider en kaotisk hverdag med mye sårhet og krangling. At barn med forskjellig bakgrunn skal bo sammen som «søsken», er jo ikke lett. Klart at det blir konflikter.

Du kan se flere av Marianne Linds bilder i en fotoserie på Kirkens Bymisjons nettsider www.bymisjon.no

tekst: Torstein Ihle foto: Marianne Lind

Øverst til høyre:
«Så er det opp på fanget en tur, det kiles, koses og tøyses. Småprater litt en stille stund.»

I midten til høyre:
Gjennom ulike aktiviteter opplever barna mestring i hverdagen.

Nederst til høyre:
Mamma kommer for å feire bursdag.

Lengst til høyre:
Sorg og glede går hånd i hånd. Et barn gleder seg til å feire sin syvårsdag på Heggeli barnehjem.

FORUS - SENTER FOR BARN UNGE OG FAMILIER HEGGELI BARNEHJEM

Heggeli barnehjem er en privat barnevernsinstitusjon som eies og drives av Kirkens Bymisjon. Barnehjemmet gir et langsiktig omsorgstilbud til barn som barneverntjenesten har overtatt omsorgen for. Institusjonen tar også imot midlertidige plasseringer eller hjelpetiltak etter barnevernloven. Her er det plass til inntil seks barn i alderen 2 til 18 år. I tillegg er det for tiden 15 barn i fosterhjem/familiebaser knyttet til institusjonen.

Statistikk

(tall fra Statistisk sentralbyrå 2008)

I alt 44 200 barn og unge tok imot tiltak fra barnevernet i løpet av 2006. 6409 av disse hadde det offentlige overtatt omsorgen for.

Fosterhjem er det mest brukte plasseringsalternativet når barneverntjenesten overtar omsorgen for et barn. Ca 80 % av alle barn og unge som er plassert utenfor hjemmet bor i fosterhjem.

Kilde: Statistisk sentralbyrå 2008

Marias blikk

Maria Solheim flyttet til skogs, ble student, giftet seg, fikk barn og ga ikke ut musikk på tre år. Men så ringte Kirkens Bymisjon og lurte på om hun ville lage en kampanje-låt. Det ble en sang om å våge å møte andres blikk.

– Hold tråden, jeg må bare hoste litt. Influentaen har satt en effektiv stopper for intervjuavtalen med Maria Solheim i hennes trekkfulle men sjarmerende hus lengst inne i Maridalen. Men sykdom sprer seg heldigvis ikke gjennom telefonlinjer. Derfor gjør hun intervjuet i "horison-talen", med røret ved øret og et glass vann ved sin side.

– Sånn, hvor var jeg? For tre år siden var Maria Solheim midt i en hektisk karriere som musiker, med fire kritikerroste plater på CV-en og spillejobber i mange land. Så sa det stopp, eller rettere sagt: hun sa stopp. Maria følte hun hadde mistet noe av seg selv. –Jeg visste vel ikke helt hvor mine egne grenser var. Noen oppdager dette mens de går, for andre må ting bli satt litt på spissen før man skjønner det. For min del trengte jeg en skikkelig tenkepause. Plutselig innså jeg at jeg prøvde å være Maria Solheim. Etter å ha vært i mediene i flere år, var navnet mitt blitt mer et begrep enn mitt navn, sier hun.

Derfor satt hun artistkarrieren på pause, giftet seg, skiftet navn, begynte å studere litteraturvitenskap, forlot det hektiske livet i byen til fordel for et langsomt liv i Maridalen, kjøpte seg høns, leste masse bøker og fikk barn – blant annet.

– Fra man er 18–26 år skjer det mange prosesser. Det tok tid for meg å godta at tankene mine endret seg. Jeg fikk på en måte et ungdomsopprør som ikke var rettet mot andre, men mot meg selv, sier hun.

Vil jobbe med musikk igjen

Selv om huset i skogen er trekkfullt, innredet med brukte møbler, uten tv og med internettforbindelse bare på trappa, inneholder det et hjemme-studio. Det kunne det kanskje vært foruten. Selv om hun hele tiden har spilt gitar og skrevet sanger, har musikken de siste årene spilt andrefiolin i livet til Maria - inntil Kirkens Bymisjon ringte og lurte på om hun ikke kunne skrive en sang til organisasjonens julekampanje. Det var et friskt pust på gamle glør.

– Jeg ble veldig ivrig med en gang. Etter å ha tenkt mye har jeg kommet frem til at jeg har lyst til å jobbe med musikk igjen. Det er utrolig mye fint

Maria Solheims sang til Kirkens Bymisjon handler om å se bort når man blir eksponert for andres smerte. – Det er lettere å forholde seg til verden dersom man ikke ser vonde ting, men det er selvfølgelig ikke slik jeg ønsker at det skal være, sier hun.

knyttet til musikken, men man kan også bli veldig selvsentrert. Da Bymisjonen ringte, tenkte jeg: Ja, her vil jeg begynne! Det er fint å starte opp igjen med noe som føles meningsfullt, sier hun.

Så ivrig ble Maria at hun hadde sangen klar omtrent på dagen. Og for første gang i karrieren skrev hun teksten på norsk, eller rettere sagt nordlandsdialekt.

– Jeg har vegret meg for å skrive på norsk. Det føles så nakent. Men da jeg ble presentert for prosjektet, tenkte jeg at det var en fin mulighet til å prøve, sier hun.

Egentlig begynte hun på låten allerede som 16-åring, men det var ikke før i fjor at den var ferdig. Teksten handler om å se bort når man blir eksponert for andres smerte.

– Det er lettere å forholde seg til verden dersom man ikke ser vonde ting, men det er selvfølgelig ikke slik jeg ønsker at det skal være. Jeg kjenner meg igjen i temaet. Denne sangen snakker egentlig direkte til meg, sier hun.

Den originale låten hadde tre vers, men Maria skrev et fjerde vers da Kirkens Bymisjon tok kontakt.

– Det siste verset symboliserer at himmelen ikke nødvendigvis er et sted man kommer til når man dør, men at det kan være møtet mellom medmenesker der man får være den man er. Kirkens Bymisjon jobber for å skape slike møter, sier hun.

Låten er spilt inn som en duett med Hans-Erik Husby alias Hank von Helvete alias Jesus Christ Superstar. De har felles venner, men hadde ikke hilst før i studioet. "Vi har møttes i ånden", sa Hans-Erik da de traff hverandre for første gang.

– Jeg synes Hans-Erik leverte fantastisk. Det var spennende å oppleve min tekst bli tolket av en mann med så mye livserfaring. Dessuten er han jo fra Lofoten, så det var ikke noe problem å synge på nordlending, sier hun og ler.

Jula – en tid for å møtes

Sangen skal brukes som selve pilaren i Kirkens Bymisjons førjulskampanje «Lys i Mørket». I kampanjeperioden samler organisasjonen inn penger og deler ut støtte til personer som trenger det før jul. Som attpåklatt i en søskenflokk på sju, har Maria mange sterke minner fra julen hjemme i Vesterålen. Det hun husker best er forventningen og gleden over å få se igjen storesøsknene sine, som hadde flyttet hjemmefra.

– Jeg er veldig glad i jula og alt den bærer med seg av julepynt, gaver og forberedelser. Men det er det å møtes og samles og vise at man er glade i hverandre som er den største gleden, sier hun.

I sommer fødte hun selv et barn. Det forandret mye.

– Forandringene som er skjedd er enorme, både når det gjelder fokus, følelser og kroppen. Jeg har fått noe som er viktigere enn alt annet.

Jeg har vel egentlig ikke fått summa meg ennå, sier hun.

– Hva slags ønsker har du for barnet ditt?

– På en måte har jeg lyst til å svare at hun skal bli forskånet for alt ondt og ikke oppleve ulykker og fare, men jeg skjønner jo at det er utopisk. Jeg håper hun skal få oppleve kjærlighet og at hun skal lære av den smerten hun kommer til å møte, sier hun.

– Hvordan bevarer du selv barnet i deg?

– Jeg føler at jeg er ganske flink til det. Og så får jeg mye hjelp av mannen min. Selv før vi fikk barn, brukte vi mye tid på barnesanger. Barnesang handler ikke om å synge så fint man kan, men om å spre glede. Det er ukomplisert. Det er så mye i livet som er komplisert.

Valgte å leve langsomt

For ett år siden valgte Maria og ektemannen Mikael å leve mindre komplisert. I alle fall kvittet de seg med tv, internett og bil da de flyttet ut i skogen i Maridalen. Men det er ikke alltid så enkelt å leve spartansk. Fremskrittene presser på, enten du vil det eller ikke. I sommer lagde Aftenposten en artikkel om ekteparets valg, og tre uker etter at artikkelen sto på trykk, kom en av naboene bortom og lurte på om de ikke skulle snu litt på routeren slik at de fikk internett-tilgang på trammen. En annen snill sjel ga dem også en bil.

– Det er vanskelig å være idealist når folk kaster goder etter en, sier Maria og ler.

– Poenget er at vi tok noen valg som handlet om å leve langsomt. Begrensninger er ikke alltid et onde. Vi lever i et samfunn med få naturlige grenser, sier hun og poengterer at livet i skogen først og fremst er for en periode.

– Hva lærer du av å bo mer avskjermet og spartansk?

– Jeg vet ikke om jeg blir lykkeligere, men det er i alle fall lettere å få øye på alt det vakre livet byr på. Man tenker mer over det man har. Jeg sier ikke at alle goder i samfunnet er negativt, men når ting blir for automatisert, reflekterer man lite over hvor bra det er, sier hun.

Nå henter hun egg fra hønsene hver dag, har god tid til å lese bøker og tilbringe tid sammen med naboer som også er blitt venner.

– Vi er heldige som har naboer som lever omtrent på samme måten.

Vi har et godt fellesskap, rett og slett fordi vi ikke er så opptatte, sier hun.

– Er det noe du savner ved å bo slik du gjør?

– Næh, savner? Jeg bor i et fantastisk hus med mye sjarm, men det er dårlig isolert. Så hvis jeg savner noe, er det kanskje et varmere hus. Ellers vet jeg ikke. Det er jo ikke selvpining vi driver med. Jeg finner bare glede i det som er litt annerledes, sier hun.

Se bilder fra innspillingen av musikkvideoen «Rom for alle» på www.bymisjon.no

tekst: Atle Briseid foto: Johannes W. Berg

Bykmisjonsreisen til Romania var et møte med både moderne bykultur og fattigdom.

virksomheten som skjer. I europeisk målestokk er Romania et land med stor fattigdom. Særlig utsatt er deler av rom-befolkningen. På studiereisen besøkte bymisjonsrepresentanter lokalsamfunn med en fattigdom som var så åpenbar og påtrengende at det er vanskelig å finne lignende i Europa. Manglende skolegang resulterer i analfabetisme. Mangel på grunnleggende infrastruktur som rent vann, elektrisitet og kloakksystem, uttrykker en form for utestenging som er dramatisk og sjokkerende. Det er ikke vanskelig å forstå at mange reiser til vesteuropeiske land for å prøve å komme ut av fattigdommen. Samtidig gjør fattigdommen mennesker sårbare for utnyttning og menneskehandel.

Ett av de sterke møtene på reisen var med organisasjonen Romani Criss. De jobber for å ivareta rom-befolkningens rettigheter, både gjennom rettshjelp og ved å påvirke lovverket. De formidlet sterke bilder av en omfattende diskriminering med historiske røtter. Rom-befolkningen var et slavefolk i Romania fram til 1856, og var under andre verdenskrig offer for systematisk deportasjon under holocaust. Romania har som EU-medlem vedtatt anti-diskrimineringslovgivning. Samtidig fortsetter diskrimineringen i stort omfang på lokalt nivå.

Se den enkelte

Kirkens Bymisjon jobber nå med hvilken rolle organisasjonen skal ha i møte med de som bommer penger eller spiller på gata og er i en særlig utsatt situasjon. For Kirkens Bymisjon er det viktig at rumenere i Oslo, både rom-befolkning og andre, omtales og møtes med respekt og et blikk for den enkelte som et unikt menneske med sin helt spesielle historie. Vi vil motarbeide den forenklete og fordømmende generaliseringen som ofte kommer til uttrykk i norsk offentlighet når rumenere på gata i Oslo, og særlig rom-befolkningen, omtales. Vi skal være bevisst at mennesker kan være utsatt for utnyttning eller menneskehandel, eller at enkeltpersoner begår kriminelle handlinger i Norge. Samtidig er det lov å reise forholdsvis fritt i Europa, det er forståelig at mennesker ønsker seg et bedre liv, og det er lov å bomme penger på gata i Norge. Derfor skal vi være på vakt mot den mistenkeliggjøringen som nå følger rumenere som gruppe. Folk er folk, enten de er fra Oslo eller Romania. De som påstår at alle rumenere som ber om penger er kriminelle, eller at de er kriminelt organisert, tar feil.

tekst: Johannes Heggland,
seniorrådgiver, Kirkens Bymisjon Oslo
foto: Peder Nustad

Mellom fattigdom og stolthet

Inntrykk fra en bymisjonsreise til Romania

Fattigdom og diskriminering, i kombinasjon med et åpnere Europa, er helt avgjørende faktorer for å forstå bakgrunnen til rumenere vi møter på gata i norske byer.

Dette er en av konklusjonene til en gruppe ansatte og styremedlemmer fra Kirkens Bymisjon som var på reise i Romania en uke i oktober. Ved å besøke ulike byer og lokalsamfunn og besøke frivillige organisasjoner og norske og rumenske myndigheter, var målet å styrke det arbeidet som Kirkens Bymisjon gjør overfor rumenere i Norge.

Kunnskap om Romania har blitt viktigere for Kirkens Bymisjon de siste årene. Ett eksempel er Nadheim-senterets arbeid overfor kvinner og menn i prostitusjon i Oslo. Her kommer man

regelmessig i kontakt med rumenere. Noen er også utsatt for menneskehandel. Dette gjør det ekstra krevende å oppnå tillit og formidle hjelp. Samtidig pågår en debatt om mennesker fra Romania som bommer penger eller spiller musikk på gata i Oslo. De fleste vil trolig definere seg som rom-befolkning. Noen bærer tydelige tegn på fattigdom og utestenging mens de er i Norge, ved at de overnatter utendørs. Hvem er de, og hvilke forhold gjør at mennesker fra Romania reiser til Norge? Hvor stor del av dette bildet dreier seg om menneskehandel, og hvordan kan Kirkens Bymisjon best bistå mennesker i en slik situasjon? Dette er spørsmål som gjorde at bymisjonsgruppa reiste til Romania for å lære mer.

Utestenging

Reisen til Romania viste at fattigdom og diskriminering, i kombinasjon med et åpnere Europa, er helt avgjørende faktorer for å forstå den reise-

Omsorg + = svar på visjoner

Slik blir det nye Omsorg + på Kampen. Et moderne bosenter for eldre, med store felles-arealer ut mot nærmiljøet.

Avdelingsdirektør Anne Marie Johansen og eiendomssjef Kjell Karlsen gjør byggeforberedelser om dagen. Nå skal Omsorg + bygges. Et nytt og moderne omsorgssenter for 90 eldre i eget hjem.

For Kirkens Bymisjon betyr nysatsingen i eldre-omsorgen, **Omsorg +**, et byggeprosjekt uten sidestykke i organisasjonens historie. Samtidig er det et svar på mange visjoner om eldreomsorg, kultur og miljø.

Egentlig kom utfordringen fra Oslo kommune. Der hadde man også sett behov for et omsorgstilbud mellom institusjon og privathjem. Et åpent omsorgstilbud der folk kan ha sitt hjem og privatliv, men ikke som på et sykehjem. Bolig som del av et fellesskap, og likevel med åpning mot nærmiljø og med tilgang på et profesjonelt omsorgstilbud for de som er blitt utrygge i eget hjem.

Nå er alle politiske vedtak på plass og flere **Omsorg +** - sentre skal bygges i Oslo. Kirkens Bymisjon har fått avtale om det største: Det gamle og fraflyttede sykehjemmet på Kampen skal rives, tidligere personalboliger bygges om – og et nytt og moderne omsorgs- og bosenter skal reises av Kirkens Bymisjon. Oslo kommune blir leietaker i 20 år, og Bymisjonen får selv driftsansvaret. Her skal 90 eldre få ny omsorgsbolig.

Viderføring av bymisjonsidé

– Egentlig tror vi Oslo kommune ble inspirert av Bymisjonens «Skovheim Allsenter» da **Omsorg +** -planene ble til, sier Anne Marie Johansen, direktør for avdelingen Aldring og Kultur i Kirkens Bymisjon Oslo. På Skovheim har eldre med hjelpebehov en liten leilighet med tilsyn og hjemmehjelp, tett på et boligmiljø med flere generasjoner rundt et tun.

– Men på Skovheim har vi savnet gode fellesområder, sier eiendomssjef Kjell Karlsen.

– I **Omsorg +** -senteret på Kampen har vi teg-

net inn store åpne arealer. Huset blir en kontakflate mellom nærmiljø og beboere, med kafé, bibliotek, treningsrom, kanskje kino og kulturtilbud. Nærmiljøet skal bruke huset samtidig med at trygghet blir ivaretatt for de som bor der.

Skal styre sitt eget liv

– Ideologien i dette er at den enkelte skal kunne styre sitt eget liv selv om helsa svikter. Her skal de kunne få hjelp på huset når det trengs. Den kommer som samarbeid med bydels hjemmehjelpstjeneste. Og de 40–50m² store leilighetene skal være tilrettelagt så det går an å bo, også med fysiske hemninger.

– Her samles mange bymisjonsvisjoner, smiler de to fra hver sin faglige vinkel: Her får vi et vakert og åpent bygg for eldre, med kulturtilbud, aktivt nærmiljø, frivillige og pårørende som naturlige deltakere, ernæringsrik mat og trygge livsrammer. Håpet er at alle skal trives, også med bistand fra dyktige ansatte.

– Dette blir unikt – og viktig, sier Johansen. Denne typen tilbud finnes nesten ikke til tross for at tidenes eldrebølge nærmer seg.

Planen er at det nye omsorgssenteret skal innvies allerede 11.11.2011 – kl. 11!

tekst: Per Frogner foto: Torstein Ihle
illustrasjon: Hille-Melbye Arkitekter

Facebookrekord for Bymisjonen

Kirkens Bymisjon har markert seg på nettsamfunnet Facebook i høst. Facebook er et av de mest brukte av de sosiale mediene på internett, og åpner for kontakt mellom personer og miljøer som kan utveksle hilsener, erfaringer og tips.

I en vervekampanje for å få flest mulig til å knytte seg til Bymisjonssiden i Facebook, strømmet deltakerne til. I løpet av noen få oktoberdager var antallet over 15 000 – og det fortsetter å stige.

Vervekampanjen er avsluttet og vinnerne mottar gaveboken «En god dag». – Det har vært en fantastisk respons og mange hyggelige tilbakemeldinger de siste dagene, forteller markedsjef Hans Jacob Torkildsen og legger til at dette er en ypperlig måte å komme i dialog med bymisjonsvenner over hele landet.

Kirkens Bymisjons side finner du på www.facebook.com/bymisjon

Fem år etter TV-aksjonen Hjerterom

Norge har blitt et varmere og rausere samfunn. Det sosiale klimaet har endret seg, og det er skapt rom for tillit. Dette var noen av konklusjonene da TV-aksjonen Hjerterom fra 2004 ble oppsummert under konferansen Rom for tillit.

Det var Kirkens Bymisjon og Rådet for psykisk helse som fikk innsamlingen i 2004, og ca 150 millioner kroner sto til disposisjon etter aksjonen. Midlene skulle særlig brukes til væresteder og utvikling av miljøer som kunne gjøre Norge rausere for mennesker som lett faller utenfor fellesskapet. Nå er den avtalte femårsperioden snart over, og generalsekretær i Rådet for psykisk helse og styreleder for aksjonen, Sunniva Ørstavik, oppsummerer at de har fått mye igjen for pengene:

– Vi har fått mer enn vi drømte om. De fem årene har inneholdt større aktivitet, endring og engasjement enn vi kunne forestille oss. Der hjerteromsspiren er sådd, oppstår en motkraft mot en negativ samfunnskraft som vil ekskludere mennesker, sa hun under konferansen.

Kronprinsesse Mette-Marit var TV-aksjonens beskytter i 2004 og deltok også under konferansen Rom for tillit.

– Jeg ser at aksjonen har hatt effekt i mange lokalsamfunn. Den handlet om å utløse gode krefter. Ambisjonen om et varmere og rausere samfunn har helt klart betydd noe konkret for mange, sa Kronprinsessen til forsamlingen.

Med kreativt gruppearbeid og frodige veggoppslag viste konferansedeltakerne hva hverdagen i nesten 200 prosjekter og «væresteder» over hele landet har ført til. Blant de mange prosjektvisningene sto folkene fra Pedalen sykkelverksted fra Kirkens Bymisjon i Kristiansand. En helt liten bedriftsmodell er blitt til mellom syklene. Opplæring, arbeidstrening, salg og service som kunder trenger skaper stolthet og livskvalitet. Ved utstillingssykkelen sier Lasse Johansen at han er stolt av å kunne yte noe til samfunnet etter mange års rusbruk.

– Kan ikke legge ned nå

På konferansen kunne man også møte folk fra «Kvinneloftet» og «Storfamilien» i Tromsø; uvurderlige treffsteder som bl.a. bringer kvinner med innvandrerbakgrunn ut av isolasjon og fører generasjoner sammen, «Åpen mikrofon» for amatørartister i Vår Frues kirke i Trondheim, og et

varierte sosialt og forebyggende bymisjonsarbeid i Haugesund.

– Vi kan ikke legge ned nå, sa flere prosjektarbeidere.

– Dette er for viktig.

Mange av Hjerteromsprosjektene lever videre som del av kommunale og andre finansieringsmodeller, men flere av panelsamtalene på konferansen viste også at det offentlige støtteapparatet har mye å lære av de nye værestedene når det gjelder møter med enkeltmennesker.

tekst og foto: Per Frogner

Verkstedleder Steinar Sæbø og mekaniker/deltaker Lasse Johansen i «Pedalen» fra Kristiansand viser stolt fram et prosjekt som er blitt en hel bedriftside.

Et barn er født

– en julefortelling fra i år

For snart to år siden ble barnet født. Ikke i en stall, men på et norsk sykehus. «Mor hass dreiv og stelt'n og far hass sto og lo», synger vi på Prøysens vis. Om det var slik da denne jenta ble født, vet vi ikke. Men det barnet ikke visste, var at foreldrenes lykke blandet seg med frykten for at livet sammen bare var midlertidig. Barnets far hadde i møte med norske myndigheter løyet om hvem han var. Han hadde oppholdt seg i landet uten gyldige papirer.

Nå ønsket han å begynne på nytt, være ærlig om fortid og identitet, og leve sammen med sine kvinner, både kjæresten og det lille underet som nettopp var født.

Mor er norsk. Far er fra Ukraina. Og barnet er deres eget, født i kjærlighet i Norge. Her er den lille familiens historie ...

Da det gikk mot et nytt årtusen, krysset far hjemlandets grense og dro mot vest. Han har evner og utdanning og håpet på et bedre liv. Han har utdanning i internasjonal økonomi, med erfaring fra forretningsdrift og prosjektledelse. Snakker mange språk. Han ønsker å bidra og delta i samfunnet. I flere år streifet han rundt i EU, først på studentvisum, deretter flere turistvisum – tilslutt ulovlig, uten oppholdspapirer. Han ble godt kjent med hjemløshet og utenetter.

I 2004 kom han til Norge, hjemløs og skadet etter en trafikkulykke. Asylsøknaden ble avvist. Men han dro ikke tilbake. Det ble internering på Trandum og fengsel i hovedstaden. I månedsvis. Til han plutselig ble satt fri med 400 kroner og tilbud om to netter på hospits.

Han løy om sin identitet til de norske myndigheter. Det ble hans skjebne og store feiltrinn.

Han klamret seg fast i Norge. Først som hjemløs. Deretter som husokkupant. Tilslutt som frivillig i sosialt arbeid. Han levde fra dag til dag, med mat fra Blå Kors og sovepose fra Frelsesarmeen.

Så møter han kjærligheten. Den blide norske sosialarbeideren blir hans venn. Vennskapet vokser, og et halvt år senere blir de samboende. Hun blir gravid. Han er tydelig plaget av sin egen løgn, men tør ikke fortelle sannheten om seg selv. Han vil ikke risikere noe for sin kjære og barnet som snart blir født.

Et nyfødt barn forstår kun kjærlighetens språk. Myndigheters og direktoraters innfløkte logikk er uvesentlig for den lille jenta som på et norsk sykehus varmer seg mellom sykehusets myke tepper og foreldrenes nære hud. Heldigvis er hun uvitende om nasjoners grenser og murer.

De er blitt en liten og sårbar familie, men uten utsikt til felles framtid. Da våger far sannheten, både for sin kvinne – og norske myndigheter.

Han avslører sin identitet, reiser ut av Norge og tilbake til Ukraina. Men håpet er familiegjenforening i Norge. Mor har permisjon, og flere ganger det første året reiser hun og barnet på besøk.

Fars eneste ønske er å forsørge sin familie, passe på dem, være en støtte og ikke en belastning verken for sine nærmeste eller det norske samfunnet.

Så går mor tilbake til full jobb og kan ikke reise så ofte som før. Den lille datterens mulighet til å bli kjent med far er heretter mest å se og snakke med han på datanettet Skype. Far søker om turistvisum, om studentvisum og om familiegjenforening. Men ingen svarer på spørsmål om saken. Og de får selv heller ingen spørsmål til oppklaring.

Før jul 2009 mottar far vedtak om innreiseforbud i Norge, og i andre Schengen-land i fem år fra nå av.

– Det er som en mur. Vi er dømt til fem års adskillelse, med en datter som vokser opp med en far på dataskjerm, gråter mor.

Fars synd er at han løy om sin identitet i stedet for å samarbeide med norske myndigheter. Mors skjebne er at hun elsker denne mannen. Den nyfødte jenta er det neppe noen som har spurt. Hadde de gjort det, ville hun trolig ønsket seg en mor og en far som stelte henne mens de lo, omtrent som hos Prøysen. Og så ville hun kanskje ønsket seg fred på jorden, blant mennesker som Gud har glede i.

tekst: Per Frogner/Johannes Heggland
illustrasjon: Anne Kari Ødegård

Interflora-gave til vanskeligstilte barn

360 Interflora-butikker over hele landet har gått sammen om å støtte Kirkens Bymisjons arbeid for å skape gode samvær mellom innsatte i norske fengsler og deres barn.

Hver gang noen går inn i en Interflora-butikk for å sende blomster til en annen del av landet, gir blomsterhandleren én krone til Interfloras Humanitære Fond. Butikken som gjennomfører bestillingen, gir også én krone. Med 360 medlemsbutikker over hele landet blir dette en pen sum i løpet av et år.

Nylig bestemte blomsterhandlerne å gi årets overskudd, hele 430.000 kroner, til Kirkens Bymisjons tiltak Myrsnipa i Oslo, Trondheim og Vestfold.

– Myrsnipa var et veldig tiltalende prosjekt, kanskje særlig fordi det handler om å hjelpe barn og unge i en sårbar situasjon. Det er veldig hyggelig for oss å bli forbundet med dette prosjektet, sier styreleder Rolf Torhaug.

Skremmende fengselsporter

Myrsnipa legger til rette for at foreldre som har mistet omsorgen for sine barn på grunn av rus, psykiatri, vold eller skilsmisse, kan ha gode samvær med barna på en trygg og nøytral arena. Bare i Oslo gjennomfører Myrsnipa årlig over 1000 samvær mellom barn og foreldre. Støtten fra Interfloras Humanitære Fond gjør at tiltaket nå kan satse på en målgruppe de lenge har ønsket å hjelpe, nemlig barn av innsatte.

– For oss er dette helt fantastisk. Det gjør oss i stand til å tilrettelegge for mange flere samvær. Vårt mål er at små barn skal slippe å gå

Daglig leder i Interflora Norge Dag Henrik Rølmann (til venstre), sosialkonsulent i Myrsnipa Kristin P. Vågen, styreleder i Interflora Rolf Torhaug og leder av Kirkens Bymisjons Forum – senter for barn, unge og familier Johnny Ritlef.

gjennom skremmende fengselsporter for å være sammen med foreldrene sine, sier sosialkonsulent Kristin P. Vågen.

Myrsnipa har også tidligere gjennomført samvær mellom innsatte og deres barn, men har ikke klart å finne økonomisk støtte til å utvikle dette arbeidet. Det problemet er nå løst. – Når vi har klart å legge til rette for slike samvær, har det ført til fantastiske historier. Tilbakemeldingene fra fengselsvesenet har vært så positive at vi lenge har ønsket å få til mer av dette, sier Vågen.

Viktig for barns psykiske helse

Da styreleder i Interflora, Rolf Torhaug, og daglig leder Dag Henrik Rølmann var på besøk i en

av Myrsnipas to besøksleiligheter i Oslo for å overrekke pengene, fikk de høre mer om arbeidet og hvor viktig det er for barns psykiske helse å skape trygge arenaer for gode samvær med foreldrene.

– Når foreldre roter det til og mister omsorgen for sine barn, reagerer mange barn omtrent som ved dødsfall. Det er veldig traumatisk. Derfor er det utrolig viktig å ta vare på det vesle som fungerer godt. Tilknytningen til voksne i tidlig alder former oss som mennesker, sier Johnny Ritlef, leder av FORUS - senter for barn, unge og familier, som Myrsnipa er en del av.

tekst og foto: Atle Briseid

Julemarked på Unikum

”Kreativt Unikum” – kreativt verksted for personer med psykiske lidelser, inviterer til julemarked. Torsdag 10. og fredag 11. desember i Unikums lokaler i Thv. Meyersgate 9 fra kl 10.–15.30.

Hos oss vil du finne flotte julegaver som glassfat, julepynt, kort, baretøy, duker, tova baytepper etc.

Velkommen!

En god dag – ny gavebok lansert

Den nye gaveboka «En god dag» er lansert. Det skjedde offisielt under et av de ukentlige suppemåltidene i Bymisjons senteret i Tøyenkirken i Oslo. Det ble en time med de samme kontrastene som boka inneholder. Et spennig møte mellom mennesker fra svært forskjellige miljøer og rangstiger – men med mange felles erfaringer om hva som kan gjøre dager gode.

– Jeg vil gjerne være med å støtte en organisasjon som Bymisjonen, som tar i mot alle, til og med sånne som meg, sa Johan H. Andresen, næringslivsleder og for tiden Norges rikeste mann. Han har skrevet stykket «Heldiggrisen» – som ikke handler om pengene, men om personlig fellesskap.

Liv Jessen, som i en årrekke har ledet Pro-Senteret i prostitusjonsmiljøene i Oslo leste fra sitt stykke om sitt «mantraord» – taknemlighet. Frid Ingulstad, kjent for sine storselgende romanserier, fortalte om hvordan et møte med en rusavhengig var det som minnet henne om hennes egen gode dag.

– Å skrive kan være å vende mørke til lys, sa Kjersti Bronken Senderud, som har drevet skrivetrening i Bymisjonen for innsatte i Bredtveit kvinnefengsel.

Ca 60 personer har bidratt i boken som nå er i salg.

Pris: kr 349,-

Boken selges til inntekt for arbeidet i Kirkens Bymisjon.

Du kan kjøpe boken på www.bymisjon.no

tekst og foto: Per Frogner

Noen av forfatterne som deltok ved lanseringen av ”En god dag”: Johan H. Andresen, Carl Petter Opsahl, redaktør, Liv Jessen, Frid Ingulstad og Kjersti Bronken Senderud.

SVARSKJEMA «BYMISJON»

Jeg ønsker å bli **FAST GIVER** med kr:

Hver(t): måned kvartal halvår år

Jeg vil betale med: AvtaleGiro PostGiro

Navn:

Adresse:

Postnr.: Poststed:

Personnummer (11 siffer):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Kontonummer (må fylles ut ved AvtaleGiro):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Dato: **Signatur** (må fylles ut):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Beløpsgrense kr:

(angir rammen for hvor mye du senere kan øke ditt gavebeløp uten å fylle ut ny fullmakt med signatur).

Jeg vil registrere min e-postadresse for å motta takkebrev på e-post:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Jeg ønsker informasjon om:

- Kirkens Bymisjon
 Fast givertjeneste
 Annet:
 Jeg vil reservere meg mot å motta takkebrev
 Jeg ønsker ikke lenger bladet tilsendt
 Jeg vil gjerne bli frivillig i Kirkens Bymisjon

Gaver til Kirkens Bymisjon gir rett til skattefradrag. Ring inn fødselsnr. på 02005 eller les mer på www.bymisjon.no

KID-nummer: (Fylles ut av Kirkens Bymisjon)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Mottakers kontonummer: 7011 05 18593

Porto er betalt

Kirkens Bymisjon

Svarsending 1012
0090 Oslo

Bymisjonen åpner krambu i Sarpsborg

I den gamle Joneidgården i Sarpsborg skal deltakerne få verdifull arbeidstrening gjennom å restaurere og selge gamle møbler.

– Målsetningen er å gi et tilbud om arbeidstrening og sosial trening som gir den enkelte en meningsfylt hverdag uten rus, sier Per Christian Skauen, daglig leder av Kirkens Bymisjon i Fredrikstad.

Kirkens Bymisjon åpner i disse dager en krambu for personer som trenger arbeidstrening i Sarpsborg. Lokalene som skal huse tiltaket er den gamle Joneidgården i forlengelsen av gågata.

På folkemunne sies det at Joneidgården var et trivelig sted å gå inn for å handle sko, det var der folk kunne sette seg ned litt og slå av en prat om løst og fast over en kaffekopp.

– Det er en slik stemning vi har lyst til å videreføre i regi av Kirkens Bymisjon. Vi har forsøkt å favne over både historie, stemning og forventning om trivsel ved å kalle prosjektet "Krambua i Joneidgården", sier Per Christian Skauen, som er daglig leder i Kirkens Bymisjon i Fredrikstad.

Restaurering av møbler

Krambua skal være et verksted for å reparere og lage møbler på oppdrag fra kunder og for salg i egen butikk. Butikken skal driftes gjennom salg av møbler og småvarer, samt egenprodusert håndverk og håndarbeid fra verksted og arbeidsstasjoner. Ambisjonen er at krambua skal bli et varig bymisjonsprosjekt.

– Målsetningen er å gi et tilbud om arbeidstrening og sosial trening som gir den enkelte en meningsfylt hverdag uten rus. Arbeidet skal gjøre deltakerne bedre rustet og kvalifisert til å møte hverdagens mange krav, og til å bli en aktiv deltaker både i eget liv og i arbeidslivet, sier Skauen.

Krambua skal være et tilbud til personer med rusproblemer, psykiske problemer, uførhet eller personer tilknyttet kriminalomsorgen. Når prosjektet for alvor er oppe og står, skal det gi arbeidstrening til 10-12 personer.

– I første omgang er det realistisk å starte opp med tre kandidater, som er med på både å innrede lokalene og komme med nyttige bidrag til utforming og innhold i verkstedet og butikken, sier Skauen.

Godt samarbeid med kommunen

I og med at den offisielle åpningsdagen er satt til 1. desember, vil være naturlig å starte opp med juleprodukter og restaurering av gamle møbler. Prosjektet har allerede et godt samarbeid med Sarpsborg kommune, og rus- og psykiatritjenesten i kommunen har kontakt med flere kandidater som ønsker å delta i prosjektet.

– Det blir viktig å opprettholde dette gode samarbeidet med Sarpsborg kommune. Dessuten ønsker vi å etablere kontakt med både NAV og kriminalomsorgen for å presentere prosjektet og forsøke å etablere avtaler om rekruttering av deltakere, sier Skauen.

I tillegg blir det viktig å rekruttere frivillige ressurser til prosjektet og etablere et kontaktnett ut mot opplæringsinstitusjoner og næringsliv med tanke på kompetansevurdering, kompetansepåfyll, hospitering, praksis og læringplasser. Hanne Sofie Vidarsdatter Vrangén er ansatt som sosialfaglig- og frivillighetsansvarlig, og Pål Johannessen er ansatt som prosjektleder.

tekst og foto:

Hanne Sofie Vidarsdatter Vrangén

BYMISJON										EN TYPE PRØVE RØNER-TALL 500	SLITER MANGE MED	KNUD RET	STATS-RAD FUGL
BYMISJON										ØR- STED	ADELS-TITTEL VRANG		
BLE APNET I HØST	OLINS FILM	AVGI ULL	HVA ER BY-NISJON	BALT-ERE	ÆR-FUGL HUNN	HUS-HØRNE				FOR-HØY-NINGER GODINNE			
↳												KJØR RUSSE (GANDRETT O.N.A.)	
GARN				FASTE	PAD-LER	SYRE		REGN-BUE	↳				DYR
BLOST-EN AN-MODE										MYTO-LOGISK HUND			
↳		VILT (MUSIKK-UTTRYKK)						STIRR VILT	↓	SNU, VRI			
EN TYPE INN-TEKTS-KILDE									←	TYSK POET T			
HINDEL-VESENENE		ART-IKKEL SVELG		BÅT-BYGG-ER	KOST-ELIGE		VIS LYKKE	SIG-ØYNER SPRÅK					
↳							LEVERE HELLING (CONV.)			SINT	SMAL VEI		365 DAGER
ORGANI-SASJONS-LEDERE	SEL-SKAP SPIS			ØSTLAND-ORRADE LAUS-ULL				DANSK ØY				SPISTE VEKT-ENHET	
↳													
DRINK			PASSET DÅRLIG										😊

Klipp ut og send kryssordløsningen til Kirkens Bymisjon, Tollbugt. 3, 0152 Oslo, innen 25. januar-

Navn.....

Adresse:.....

Løsning nr. 4-2009											S	O		D
					V	T	O	R	G	G	A			
H		O	S	A	U	R	R	U	T					
U	K	E	R	T	O	L	L	B	U	G	A	T	A	
D	U	N	K	E	R	G	I	B	O	S				
B	Ø	N	D	E	N	E	K	E	L	D	R	E	O	
Y	S	T		K	L	A	R	N	E	O	L	M		
	T	A	N	Y	M	F	E	S	T	A	B			
M	A	H	O	G	N	I	P		K	A	M	U		
T	Ø	N	N	E	N	E		U	K	E	N	D		
E	L	G	I	S	G	R	Ø	N	T	I	D	I		
A	S	P	T	I	S		A	V	E	R	S			
S	K	O	L	E	N	T	U	N	N	E	L	E	N	

VINNERNE AV KRYSSORDET FÅR DEN NYE GAVEBOKA FRA KIRKENES BYMISJON "EN GOD DAG".

Boken inneholder både personlige fortellinger, filosoferende tekster, skjønnlitterære tekster og beretninger fra mennesker som opplever at de får mye igjen av å gjøre noe for andre. En del av disse tekstene handler også om møter mellom mennesker på Bymisjonens ulike virksomheter. Bidragsyterne er en sjelden samling forfattere og kjente personer fra nærings- og samfunnsnivå til mennesker som har gått gjennom prøvelser de fleste av oss håper å unngå. Alle bidragsyterne har stilt opp helt gratis, og inntektene fra salget av boken går til ulike virksomheter i Kirkens Bymisjon.

VI GRATULERER VINNERNE AV OPPGAVEN I FORRIGE NUMMER.

Gudrun M. Sivertsen
0491 Oslo

Sigrun Græsbøll
0270 Oslo

Svein Nuke
0483 Oslo

B-PostAbonnement

Hva ønsker du?

Jul og nyttår er tid for ønsker. Hva ønsker du? Hva drømmer du om? Hva håper du? Her er små og store drømmer fra brukere og gjester i noen av i bymisjonshusene.

En ordentlig julemiddag

– En ordentlig julemiddag med hyggelige mennesker og god mat! Jeg har ikke spist en hjemmelaget jule-middag på fem år. Tilhørigheten rundt julebordet, folk som smiler og snakker sammen – jeg kan bare tenke meg hvor godt det må være. Da hadde jeg fått muligheten til å føle gleden ved jula, ikke bare den deprimerende ensomheten. Da kjennes det liksom som om man ikke er verdsatt av noen.

Hvis jeg hadde fått oppleve en sånn julefest – da hadde det neste året mitt vært redda.

Nattgjest på døgntilbudet for rusavhengige – 24SJU

Leve fritt

- Det hadde vært godt med mindre mas.
- Senere start på julestria.
- Vi trenger et kommunalt svømmebasseng i Oslo som har varmt vann men ikke klor.
- Jeg ønsker et stabilt signal på radioen.
- Jeg ønsker at det blir mulig for folk å leve fritt, akkurat som de er!

Deltakere fra Aktivitetshuset Prindsen

Hjem og familie

Jeg ønsker å finne meg en jobb så jeg kan fortsette å bo i Norge og ha lillebroren min på besøk til jul.

– kvinne 22

Jeg ønsker at moren min blir frisk og kan komme seg hjem fra sykehuset.

– kvinne 24

Jeg ønsker at det ikke stilles forventninger og krav til meg lenger.

– kvinne 50

Fra Nadheim – senter for kvinner og menn med prostitusjonserfaring

God helse – og jordomseiling

Jeg ønsker meg historiske filmer. – kvinne 64

Det hadde vært deilig med en jordomseiling. – kvinne 76

Jeg skulle ønsket med en bedre rygg, slik at jeg selvhjulpen kunne gått på ski. – mann 90

Jeg ønsker at jeg får beholde hodet klart. – kvinne 88

Jeg ønsker meg syn og hørsel tilbake. – kvinne 93

Jeg ønsker at jeg blir bedre i høyrearmen etter jul. – mann 87

Fra Ammerudhjemmet bo- og kultursenter

Vår side

Vår side er stedet for ord og uttrykk fra deltakerne i Kirkens Bymisjons mange tiltak og virksomheter.

